

**ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ
ВЕРХОВНОГО СУДУ
щодо захисту прав інтелектуальної
власності, а також пов'язаних з
АНТИМОНОПОЛЬНИМ та КОНКУРЕНТНИМ
ЗАКОНОДАВСТВОМ**

**Актуальна судова практика Касаційного господарського
суду у складі Верховного Суду**

Право особи на оскарження в судовому порядку рішення Національного органу інтелектуальної власності про реєстрацію торговельної марки

Передбачена можливість подання заперечень проти заявки до Національного органу інтелектуальної власності не позбавляє заінтересовану особу права і не перешкоджає їй захистити своє порушене право або охоронюваний законом інтерес шляхом звернення з позовом до суду, зокрема шляхом оскарження прийнятого органом рішення за результатом розгляду поданої заявки. Такий захист має бути ефективним, зокрема, доступним для тих, кого він стосується, спроможним запобігти виникненню або продовженню стверджуваного порушення.

Відповідно, неподання заперечень проти заявки до Національного органу інтелектуальної власності не має вирішального значення у з'ясуванні питання щодо наявності / відсутності підстав для оскарження особою, яка вважає свої права порушеними, прийнятого органом рішення і не дає підстав для висновку про те, що рішення органу в такому випадку автоматично вважається прийнятим згідно із законодавчими приписами, а підстави для визнання його недійсним за позовом заінтересованої особи – відсутні.

Постанова КГС ВС від 09.02.2023 у справі № 910/5028/21
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/108927598>

Механізм відшкодування шкоди в порядку статті 55 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Аналіз Закону України "Про захист економічної конкуренції" дає підстави зробити висновок, що в даному законі не передбачено порядку (механізму) відшкодування шкоди, а тому слід застосовувати положення ЦК України та ГК України.

Загальне правило статті 1166 ЦК України встановлює, що будь-яка майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам або майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується особою, яка її завдала, в повному обсязі. Якщо мають місце спеціальні підстави, що надають можливість застосовувати до правовідносин положення інших статей § 1 Глави 82 ЦК України, треба застосовувати спеціальні норми. В противному випадку відшкодування шкоди відбуватиметься за правилами вищезазначеної статті.

За змістом статті 1166 ЦК України загальною підставою деліктної відповідальності є протиправне, винне діяння заподіювача шкоди (цивільне правопорушення), яке містить такі складові: протиправна поведінка особи, настання шкоди, причинний зв'язок між ними та вина заподіювача шкоди.

Постанова КГС ВС від 16.02.2023 у справі №910/14588/21
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/109046102>

Щодо можливості визнання власником патенту на промисловий зразок недійсним патенту на винахід.

Об'єктом винаходу згідно з частиною 2 статті 6 Закону України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" може бути: продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини і тварини тощо); процес (спосіб), а також нове застосування відомого продукту чи процесу.

Об'єктом промислового зразка відповідно до пункту 2 статті 5 Закону України від 15.12.1993 № 3688-ХІІ "Про охорону прав на промислові зразки" може бути форма, малюнок чи розфарбування або їх поєднання, які визначають зовнішній вигляд промислового виробу і призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб.

Таким чином, належний відповідачу оспорюваний патент і належний позивачу патент захищають права на різні об'єкти інтелектуальної власності.

Патент на промисловий зразок захищає права на зовнішні форми (дизайн) продукту, а не права на вирішення технічної проблеми у створенні продукту чи технологічного процесу його виготовлення.

Сам собою судовий розгляд інших справ (без встановлення обставин, які мають преюдиційне значення для розгляду справи, що розглядається), тобто вчинення учасниками справ і судом певних процесуальних дій, не може вважатися порушенням прав позивача на патент.

Постанова КГС ВС від 28.03.2023 у справі № 910/2059/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/109868831>

